

איננה רומנו עם אושרת רוחמה ושומית
„הילדים היו מעריבים אותן בגלל שאין להן אבא“

כנים. זה שיעור שאני תמיד מלמדת אלמי
נות. רק אל תהיינה מיסכנות, רק שלא ירי
חמו עליכן.
● בתך, אושרת, היא בת 16
וחצי. אילו היה לך בן בגילה, ש
עומד לפני גיוס, האם גם אז הייתי
מעודדת את המילחמה?
אין שום קשר. אחי נמצא בשדה הקרב.

אחי אושרת בצבון. אין לי דבר יותר יקר מאחי, אבל אין ברירה. הוא נלחם את מילחמת-הקיום שלי

● שמעתי מאימהות ששיכחו
את בניהן, שיותר קל לאבד בעל
מאשר בן. אני יודעת שזה נשמע
איום, אך נסי לרגע לחשוב ברצי-
נות: אם היית יודעת שכנך עומד
לפני גיוס, האם לא היית חוששת
לשלוח אותו לצבא, לא היית מנסה
לשים קץ למלחמות?

אני לא אוהבת מלחמות. אבל אין בריר-
ה. בני היה הולך לצבא ומגן על המולדת.
ואם צריך היה לשלם את המחיר, הוא היה
משלם. כך אני מאמינה.

● כשסיפרתי שאני עומדת ל-
ראיון אותך, נדחמו אנשים רבים
כששמעו שאת בעד המילחמה. הם
אמרו לי שהיו מצפים מאשה כמותך
שעברה שכול ואבדון, שתתנגד
לשכוח ואבדון נוספים.

על כל חייל שנפול, ליבי נקרע. בימים
הראשונים נפל בן של שכנים. הייתי בהל-
ווייה, וזה החזיר אותי 10 שנים אחורה.
● ואת עדיין בעד המילחמה?
זה מחיר יקר, אבל צריך לשלם אותו.
אז כל החיים נתייה על ה-

חרכ?
לא, נמצא פיתרון.

● איזה?
למה הם לא לוקחים אותם, אלה שמשי-
קמים אותם. למה הם לא הולכים לאחים
שלהם מה, אני צריכה להיות קדושה יותר
מהאפיון?

● את לא חושבת שאת הופכת
את הבעיה הפרטית שלך לבעיה
לאומית?

אני חושבת שמילא קיימת בעיה לאור-
מית. בכלל, אני נורא כועסת שקוראים לי
מילחמה הזאת שלום-הגליל. אני הייתי קור-
ראת לה המילחמה נגד יום-כיפורים שני.
● את מאמינה בפיתרון של
מילחמה?

אני מאמינה שצריך לפתור את הבעיה
אחת ולתמיד. זה לא נכון להגיד שכאל-
מנה יש לי יותר זכויות. אם מישור חור-
שב שצריך לגנות אותי, שיגנה.

נכון, הייתי זקוקה לפירסום. העיתונאים
היו הפסיכולוגים שלי. התפרקתי כשסיפר-
תי את סיפורי. כעת אני עייפה זקוקה ל-
מנוחה.

אבל האוויר היה כל כך מורעל, שהרגש-
תי חובה. חברי לחצו עלי, אז הצטרפתי
למאבק.

● מה יהיה הסוף? האין פו-
רה כי מוטב שלפסטינים תהיה
מדינה, וכזה תפתור הבעיה?
לא מוכנה לחיות איתם בשכנות. לא מי
אמינה בהם.

● את פותמת את הגולד עד
מצאת פיתרון שלא בדרכי מיל-
חמה.

זה לא מתפקידי למצוא פיתרון. זה תפי-
קיד הפוליטיקאי.

● זוהי התנערות מאחריות. כי
אזרח במדינה דמוקרטית, את בוי-
חרת בפוליטיקאי.

מה יהיה מחר, זה לא הבעיה. הבעיה היא
מה שהיה אתמול.

● את מעודדת את שרון ובגין
להמשיך במלחמה.

אני מעודדת את צבא ההגנה לישראל
שילך עם ראש מורם. אין דרך אחרת.
אין פיתרון אחר. אני לא רוצה את ה-
פסטינים פה, על ידי, לא רוצה אותם
קרוב אלי. אני לא רואה את עצמי חיה
כאן והם חונקים אותי לא נותנים לי שקט
בצפון. לא מאמינה להם. שילכו מפה כמה
שיותר רחוק. שצה"ל ירחיק אותם.

● לא חשוב בכמה זה יעלה?

מאוד חשוב. את נוגעת בנקודה מאוד
רגישה אצלי. כואב לי על כל חייל שנהרג,
אבל אני לא רואה את עצמי חיה פה עם
גבול אחד משותף, לנו ולהם. הם יחנקו
אותנו, יגמרו אותנו.

● עד כמה רחוק מוכנים את
וחברייך בוועד למען המילחמה ל-
לכת, כמה קורבנות אתם מוכנים
להקריב?

תאמיני לי, שאני פוחדת. אני לא יודעת
מה להגיד לך. שיכנסו לביירות, שימצאו
פיתרון.

● איזה פיתרון?

לא יודעת. שסוריה תיקח אותם. שסעודיה
תיקח אותם, שרק יקחו אותם וכמה שיותר
רחוק ממני.

● זה לא יפתור את הבעיה של
הפליטים הפלסטינים.

סבא וסבתא שלי נולדו במצריים וגורשו
משם ב-1956, ללא אגורה. מישור פיצה
אותם על זה שגזלו מהם, שני אנשים
מבוגרים, את כל רכושם? כשיוצאים מ-
רוסיה, מישור נותן ליהודים לקחת משהו?
הם באים אלינו עירומים.

תגיד לי, לא היינו מספיק פליטים ב-
עולם? ובאשר לפליטים הפלסטינים —
יש להם ממלכת ירדן, שילכו אליה.

בית-הבראה. אבל המצפון שלי שקט. החיי-
לים עושים עבודה הכרחית.

● יכול להיות שלא התגברת עד
בעייתך האישית, והחייילים עוד
רים לך לפתור אותה, כעת, כשהם
לוחמים בפלסטינים?

אמרתי לך שזאת לא הבעיה האישית
שלי. זאת גם הבעיה האישית שלך. אני
לא מבינה איך את לא רואה את זה. שאם
אנחנו לא נשמיד אותם הם ישמידו אותנו.
את גרה פה, ברמת אביב, אני גרה בלמד.
את רוצה עוד פעם אוטובוס-דמים על כביש
החוף?

בפעם הזאת — שלא נדע מצרות —
הילדים שלנו יכולים להיות באוטובוס הזה.
העובדה היא שלא הגבת כי
אזרח על המילחמה, הגבת כ„נפ-
געת פעולות-איבה“.

בראש וראשונה כאזרח.

● הוכמך, הרך, שיטתית, ברך
— זה אזרחים רגילים?

היו גם אזרחים רגילים שפנו אלינו. לא
רצינו אותם.

● למה לא?

לא חיפשתי להרעיל את האוויר, רציתי

אני לא אומרת שיש לי זכויות יותר נאלמנות-מינכן, אבל אני נגד זה שמורידים את המוראל של העם

רק להזכיר לעולם, במיקרה שהוא שכת,
את התמרורים האדומים, נוטפיהדם, של
המרצחים. אני לא מוכנה שישכחו —
מעולם לא ליקקנו דבש בעולם, אז מה
איכפת לנו פיתאום מהעולם?

● מכין כל אלמנות מינכן, את
המפורסמת ביותר. לא אחת הא-
שימו אותך בכך שאת אשפית
יחסי-הציבור של עצמך. האם לא
תפסת גל של פירסום בהזדמנות
זו של המילחמה?

לפני שיוסי צילצל, ניסיתי להתחמק.
אמרתי שאשמח אם יוותרו עלי. אני עייפה.
זקוקה לשקט נפשי. בשנים הראשונות, זה

● חברה אמרה לי שהיא מגרדת
בן לסיכוב הבא, ולא תוכל לעמוד
בזה. מה היית אומרת לה?

שאנחנו חייבים להגן על עצמנו. כי אם
אנחנו לא נתגונן, יבואו להשמיד אותנו.
הייתי אומרת לה שחייבים להרחיק את
הפלסטינים, מכיוון שאם לא, הם יאכלו
אותנו.

● את מאמינה בשלום עם ה-
פלסטינים?

לא מאמינה. אני מדברת על הפלסטי-
נים, לא על הערבים. ערבי זה דבר אחר
מאותו שכיר-חרב, ההורג בשביל כסף. הם
לא רוצים שלום, שכיר-החרב האלה, הם
רוצים לחסל אותנו.

● ביאני נחשוב עד מצב היפוי-
תתי. ערפאת יבוא ויגיד לבגין ש-

הוא רוצה שלום...

לא! אין שלום! על איזה בסיס הוא
רוצה שלום?

● נגיד שהוא יגיד שהוא רוצה
שלום.

הוא לא יגיד.

● כלומר, הפיתרון היחיד בי-
עיניך הוא מלחמה עד חורמה?

וכי יש ברירה אחרת? תאמיני לי, ש-
אני שונאת מלחמות. מאז פרוץ המלחמה,
ירדתי במישקל.

● אולי ירדת במישקל מפני ש-

את בעד המלחמה, והמלחמה
נמשכת וחייילים נהרגים?

תאמיני לי אני מתוודה, אני עצבנית, זה
לא וויקאנד, המלחמה הזאת, ובטח לא

רומנו באשת יחסי-ציבור
„אני אשה חזקה“